

Obec Príbovce

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA
A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE PRÍBOVCE**

2016 - 2023

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Príbovce, 2016 - 2023
Územné vymedzenie:	Obec Príbovce
Územný plán obce:	Schválený
Spracovateľ:	Regionálna rozvojová agentúra Turiec, Martin
Dátum verejného publikovania PHSR:	10.1.2017
Dátum schválenia PHSR:	10.1.2017, uznesenie č. 4/2017
Dátum platnosti PHSR:	10.1.2017 - 31.12.2023
Verzia PHSR:	1.1

OBSAH

ÚVOD	2
A. ANALYTICKÁ ČASŤ	3
A.I ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA	3
A.I.1 Geografická charakteristika obce	3
A.I.2 Kultúrno-historická charakteristika obce	6
A.I.3 Sociálno-ekonomická charakteristika obce	7
A.II ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA	11
A.II.1 Analýza väzieb strategických dokumentov v oblasti regionálneho rozvoja s územím obce	11
A.II.2 Regionálne väzby	11
A.III ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA	12
A.III.1 SWOT analýza	12
A.III.2 Problémová analýza	16
B. STRATEGICKÁ ČASŤ	17
B.I VÍZIA	17
B.I.1 Ciele stratégie rozvoja - prioritné osi, špecifické ciele	17
C. PROGRAMOVÁ ČASŤ	18
C.I OPATRENIA A AKTIVITY	18
D. REALIZAČNÁ ČASŤ	20
D.I ÚLOHY, MONITOROVANIE, AKČNÝ PLÁN	20
D.I.1 Organizačné zabezpečenie realizácie programu	20
D.I.2 Systém monitorovania	20
D.I.3 Harmonogram realizácie programu rozvoja obce	20
E. FINANČNÁ ČASŤ	21
E.I FINANČNÁ ČASŤ	21
E.I.1 Finančné zabezpečenie opatrení a aktivít	21
ZÁVER	22

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Príbovce na roky 2016 - 2023 je v súlade s platnou legislatívou (zák. č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov) spracovaný ako strednodobý rozvojový dokument. Dokument je spracovaný prioritne na roky 2016 - 2023 s možným výhľadom do r. 2025. Vychádza z platnej územnoplánovacej dokumentácie, rešpektuje Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja pre roky 2014 - 2020.

A.I ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA

A.I.1 Geografická charakteristika obce

Príbovce ležia v žilinskom kraji, v regióne Turiec, okres Martin. Geograficky má obec polohu v centre regiónu a už od svojho vzniku leží na križovatke dôležitých ciest celoslovenského významu, ktoré spolu so železničnou traťou tvoria spojenie s mestami stredného Slovenska.

Obec má kataster s rozlohou 5 970 730 m² a susedí s katastrami obcí Benice, Rakovo, Ďanová, Necpaly, Košťany nad Turcom a na krátkom úseku aj s katastrami obcí Trebostovo a Trnovo. Zemepisná poloha obce Príbovce je 49° 0' 0" s. z. š, 18° 53' 0" v. z. d. Nadmorská výška najnižšie položeného bodu je 420 m. n. m. Nadmorská výška najvyššie položeného bodu je 462,8 m n. m.

Hodnotené územie spadá do územného celku, ktoré podľa regionálneho geomorfologického členenia Slovenska zaradujeme do Fatransko-Tatranskej oblasti, severnej časti geomorfologického celku Turčianska kotlina a oddielu Turčianske nivy - južný okraj holocénnej nivy Váhu.

Cez kataster obce preteká rieka Turiec a Blatnický potok, ktorý zároveň tvorí hranicu so susednou obcou Rakovo. Na rieke Turiec je od roku 1966 chránený úsek výskytu Hlavatky podunajskej (Hucho hucho). V chotári sa nachádzajú nivné, lužné a hnedé lesné pôdy. Z hľadiska úrodnosti je ich kvalita priemerná. Obec Príbovce leží uprostred Turčianskej kotliny na ľavostrannej časti Turca. Zväčša odlesnený povrch chotára, na nive Turca a na pahorkatine so zvyškami poriečnych nánosov tvoria karbonatické štrky. Má nivné, lužné a hnedé lesné pôdy.

Geológia

Pôdu územia, na ktorom sa obec nachádza, tvoria prevažne riečne nánosy štrku a piesku. Povrch pokrýva v približnej hrúbke 20 cm čierna zem - oráčina. Blízko obce severovýchodným smerom sa nachádzajú tehliarske ílovito-piesčité hliny.

Chránenou pôdou v zmysle zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy je pôda s bonitou od 1. do 4. Najlepšou bonitou v katastri je bonita 4, ktorá sa tu nachádza najmä v severnej časti katastra a v rámci zastavaného územia obce.

Geomorfológia

Plochá niva Turca a náplavové kužele jeho prítokov vyplňajú centrálnu časť zvlnenej až pahorkatinnej Turčianskej kotliny (miestami s dobre zachovanými riečnymi terasami), ktorá je obklopená rozsiahlym komplexom vysokých (do 1 024,4 m n. m. - 1 592 m n. m.) zalesnených pohorí. V posudzovanom území nebol zaznamenaný žiaden výskyt ložísk nerastných surovín. Z hľadiska minerálnych a termálnych vôd sa kataster obce Príbovce nachádza cca 6 km severne od zdroja minerálnej vody Kláštorňa (stolová minerálna voda) a približne 20 km severne od termálnych prameňov kúpeľného mesta Turčianske Teplice.

Podnebie

Z hľadiska hodnotenia podľa klimatických podmienok územie patrí do kategórie mierne teplých oblastí. Turčianska kotlina je otvorená smerom na sever, čo nemá priaznivý vplyv na klímu a podnebie je tu chladnejšie ako v okolitých kotlinách. Kvalita ovzdušia je ovplyvňovaná geografickými a geomorfologickými danosťami kotliny. Keďže ide o pomerne úzku vysočinnú kotlinu výrazne ohraničenú horstvami, zvažujúcu sa z juhu na sever, kotlina je menej vetrateľná a v prechodných obdobiach sa v nižších nadmorských výškach vyskytujú časté inverzné stavy ovzdušia. V celoročnej relácii je priemerná jarná teplota ovzdušia 7 stupňov Celzia, letná 16,4 stupňov Celzia, jesenná 8,6 stupňov Celzia a zimná - 2,7 stupňov Celzia. Priemerné ročné úhrny zrážok sa pohybujú od 700 až 800 mm (centrálna kotlina) do 1200 až 1300 mm (pohoria), ročná oblačnosť je 60 - 65 dní.

Flóra

Na základe fytogeografického členenia Slovenska (Atlas SSR, 1980) územie Turčianskej kotliny patrí do oblasti Západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*), obvodu flóry vnútrokarpatských kotlín (*Intracarpaticum*), okresu Turčianska kotlina.

Prírodná biocenóza na údolných nivách je značne pozmenená hospodárskou činnosťou človeka od dávnej minulosti (vytváranie pasienkov, plôch s ornou pôdou). Z pôvodných súvislých lesných porastov a krovitých formácií sa zachovali na brehoch Turca rozsiahle brehové porasty, na ďalšom území je to rozptýlená skupinová stromová a krovinná zeleň.

Fauna

Zloženie fauny širšieho riešeného územia je výsledkom pôsobenia zložitého komplexu prírodných činiteľov a zásahov človeka. Ako bolo uvedené kataster obce Príbovce zasahuje do chráneného úseku toku Turiec s výskytom hlavátky podunajskej. Na tok a ostatné vodné plochy je viazaný výskyt viacerých druhov vodného vtáctva: bocian biely, kačica divá, labuť veľká, hus bieločelá, čajka smeživá, niekedy aj vodnár potočný a volavka popolavá.

Vodstvo

Obcou preteká najdôležitejšia rieka regiónu Turiec, dlhá takmer 78 km. Rieka je vyhlásená za chránené nálezisko hlavátky a ako Národná prírodná rezervácia (od r. 1966). Riečny ekosystém Turca je charakterizovaný prevažne nenarušeným členitým korytom, početnými meandrami so striedaním plytších, mierne perejnatých úsekov s úsekmi hlbšími, pomaly tečúcimi, miestami so širokou nivou a zriedkavými mŕtvymi ramenami. Priemerný ročný prietok Turca je 3 m³ /s. Najvyššie prietoky sú v jarnom období. V obci sa do rieky Turiec vlieva Blatnický potok. Rybárstvo v Turci má dlhú a bohatú históriu. Chov rýb sa v súčasnosti v Turci realizuje vo viacerých chovných staniách a z celkového množstva 18 stojatých vodných plôch sa pre rybolov využíva 11, medzi nimi sú aj Príbovské rybníky s rozlohou 10 ha a vodnou plochou 4,32 ha. Nachádzajú sa východne od obce, vznikli v rokoch 1974 - 1985. Vo veľkej miere sa na športový rybolov v regióne využíva aj rieka Turiec. Je lovným revírom lipňovým s dominantným zastúpením lipňa tymianového a výskytom pstruha potočného, pstruha dúhového a tiež hojným výskytom hlavátky.

Chránené územia

Katastrálnym územím obce Príbovce prechádza chránené územie Národná prírodná rezervácia Turiec so 4. stupňom ochrany. Účelom vyhlásenia tohto chráneného územia a jeho ochranného pásma je zachovať prirodzený charakter vodného toku a zabezpečiť ochranu jestvujúcej sprievodnej vegetácie a viacerých chránených a ohrozených druhov rastlín a živočíchov. Severne od príbovských rybníkov sa nachádzajú mokrade Lopatiny s rozlohou 5 000 m² a Slatinisko pri Príbovciach s rozlohou 15 000 m². Sú súčasťou „Mokrade Turca“ (750,5185 ha), ktoré boli v roku 1998 zapísané do Zoznamu mokradí medzinárodného významu podľa Ramsarskej konvencie (Ramsar, Irán, 1971). Mokrade Turca sú tvorené niekoľkými súčasnými a navrhovanými maloplošnými chránenými územiami: NPR Turiec, NPR Kláštorské lúky, CHA Jazierko pri Jazernici, CHA Žarnovica, CHA Ivančianske močiare, navrhovaný CHA Blatničianka. Svoj medzinárodný význam majú vďaka mimoriadnej rozmanitosti bentosu (drobné organizmy žijúce na dne vôd), výskytu vzácnych a ohrozených mokrad'ových rastlinných a živočíšnych druhov a spoločenstiev, jedinečných ekosystémov, vedeckému a hydrologickému významu.

V riešenom území sa nachádza chránené územie podľa medzinárodných dohovorov a to Ramsarská lokalita Mokrade Turca. Na základe uznesenia vlády SR č. 66 zo dňa 9.7.2003 do riešeného územia zasahuje územie európskeho významu: SKUEV0382 Turiec a Blatničianka.

Chránené druhy

Biotopy európskeho významu:

- Slatiny s vysokým obsahom báz (7230)
- Nížinné a podhorské kosné lúky (6510)
- Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430)
- Nížinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion* (3260)

Druhy európskeho významu:

- Bezstavovce: Šidielko (*Coenagrion ornatum*), Spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*), Bystruška potočná (*Carabus variolosus*), Korýtko riečne (*Unio crassus*), Priadkovec trnkový (*Eriogaster catax*), Ohniváček veľký (*Lycaena dispar*), Klinovka hadia (*Ophiogomphus cecilia*)
- Stavovce: Hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio*), Kolok vretenovitý (*Zingel streber*), Plž severný (*Cobitis taenia*), Hlavátka podunajská (*Hucho hucho*), Kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), Mlok hrebenatý (*Triturus cristatus*), Vlk dravý (*Canis lupus*), Netopier obyčajný (*Myotis myotis*), Netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), Podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), Vydra riečna (*Lutra lutra*)

A.1.2 Kultúrno-historická charakteristika obce

Obec bola osídlená na konci doby bronzovej, o čom svedčí lužické popolnicové pohrebisko. Prvá písomná zmienka je z roku 1230 ako Terra Příbouch a jej názov je odvodený z mena známeho Priboša. Pôvodne zemianska obec ležala na starej historickej ceste z Ponitria, bolo tu prekladište pošty a tiež sa tu konali župné zhromaždenia. V roku 1783 tu bola založená evanjelická latinská škola, ktorá začala dôležitú dvestoročnú históriu rozvoja vzdelávania na území Příboviec s významom aj pre ďalšie okolité obce. V roku 1812 tu začala fungovať jedna z troch tabakových manufaktúr na území dnešného Slovenska. Postavením železnice, v roku 1872, vznikol priestor pre rozmach ďalších hospodárskych odvetví. Sídlo si tu našli aj dve pily, drevosklady lesov, výrobnia poľnohospodárskych strojov a neskoršie pareníc.

Zaujímavosti obce

Medzi zaujímavosti Příboviec patria národné kultúrne pamiatky, ktorými sú rímskokatolícky kostol zasvätený Sv. Šimonovi a Júdovi (súpisné číslo 183) a kúria Szimónyi (súpisné číslo 25) a tiež evanjelický kostol, ktorý ako celok nie je zapísaný v zozname národných kultúrnych pamiatok, ale oltár, krstiteľnica a zakristia sú.

Rímsko-katolícky kostol v Příbovciach je zasvätený sv. Šimonovi a Júdovi. V roku 1640 bola pôvodne rímsko-katolícka drevená polozaklenutá kaplnka, s prvou písomnou zmienkou z roku 1433, prestavaná na evanjelický murovaný kostol a tento sa od roku 1710 stal majetkom rímsko-katolíckej cirkvi.

Pôvodný drevený evanjelický kostol na severe obce bol postavený v roku 1784. V roku 1879 bol nahradený murovaným kostolom s pristavenou 36 m vysokou vežou v roku 1901.

Erb obce

V červenom štíte nad zelenou oblou pažit'ou zelenými ratoľest'ami ovenčený zlatý klas, nad ním strieborná osemhrotá hviezda a strieborný privrátený mesiac s tvárou.

Vlajka obce

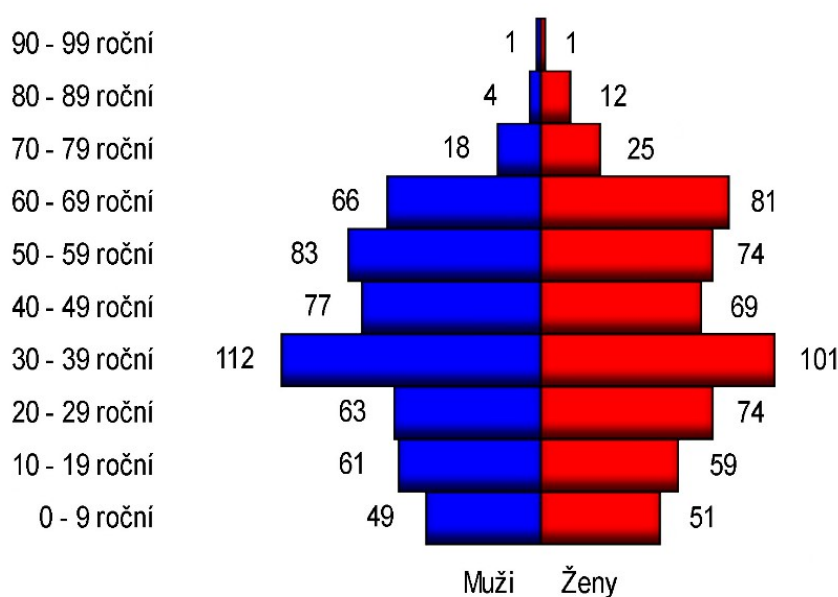
Vlajka obce pozostáva zo siedmich pozdĺžnych pruhov vo farbách bielej (1/8), zelenej (1/8), červenej (1/8), žltej (2/8), červenej (1/8), zelenej (1/8) a bielej (1/8). Vlajka má pomer strán 2 : 3 a ukončená je tromi cípmi, t. j. dvoma zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu.

A.1.3 Sociálno-ekonomická charakteristika obce

Obyvateľstvo

V Príbovciach malo 31. decembra 2015 prihlásený trvalý pobyt 1081 obyvateľov. Počas roku 2015 sa obyvateľom obce narodilo 15 detí, zomrelo 9 obyvateľov obce, do obce sa prisťahovalo 27 obyvateľov a z obce sa odsťahovalo 28 obyvateľov. V roku 2015 obec zaznamenala celkový prírastok 9 obyvateľov.

Štruktúra obyvateľstva v 10 ročných vekových intervaloch (stav k 31. decembru 2015)

Podľa štatistiky SODB 2011 sa k slovenskej národnosti hlásilo 506 žien a 479 mužov, k českej národnosti sa hlásil 1 muž a 3 ženy, k ukrajinskej národnosti sa hlásila 1 žena a 1 muž uviedol inú národnosť. Až celkovo 100 občanov v rámci štatistiky neuviedli žiadnu národnosť.

Podľa štatistiky SODB 2011 malo 115 občanov ukončené základné vzdelanie. Učňovské vzdelanie bez maturity malo ukončených 185 občanov. Maturitu malo 432 občanov. Vysokoškolské vzdelanie malo 88 občanov, z toho 34 mužov a 54 žien.

Občania sa podľa vierovyznania hlásili najviac k rímsko-katolíckej cirkvi - 481 občanov, ďalej k evanjelickej cirkvi augsburského vyznania - 285 občanov a bez vyznania bolo 149 občanov. Z hľadiska počtu mužov a žien bol pomer rovnomerný.

K 31. decembru 2015 bolo 161 obyvateľov obce v predproduktívnom veku, 806 obyvateľov v produktívnom veku a 114 obyvateľov v poproduktívnom veku.

Podrobná štruktúra obyvateľstva podľa veku (stav k 31. decembru 2015)

Vekový interval	Muži	Ženy	Spolu
0	8	5	13
1 - 4	18	19	37
5 - 9	23	27	50
10 - 14	31	30	61
15 - 17	21	19	40
18 - 19	9	10	19
20 - 24	33	41	74
25 - 29	30	33	63
30 - 34	48	35	83
35 - 39	64	66	130
40 - 44	54	38	92
45 - 49	23	31	54
50 - 54	40	34	74
55 - 59	43	40	83
60 - 64	42	52	94
65 - 69	24	29	53
70 - 74	9	11	20
75 - 79	9	14	23
80 - 84	3	8	11
85 - 89	1	4	5
90 - 94	1	1	2
95 - 99	0	0	0
Spolu	534	547	1081

Spolky a združenia

Do diania v obci sa angažujú prevažne 4 spolky a združenia:

- Dobrovoľný hasičský zbor - najstarší spolok pôsobiaci v obci, založený v roku 1890,
- TJ Dynamo Příbovce - občianske združenie, angažujúce sa vo futbale,
- Nádej človeka - občianske združenie pôsobiace v kultúre, organizujúce hudobno-literárne podujatia Příbovská jar a Příbovské Vianoce,
- Jednota dôchodcov na Slovensku, základná organizácia Příbovce - uskutočňuje stretnutia seniorov v obci.

Charakteristika stavu vybavenosti a obsluhy územia obce

Obec najmä vďaka svojej výhodnej polohe na križovatke ciest bola odjakživa prirodzeným centrom pre svoje okolie. Vďaka tomu je obec vybavená pomerne širokou škálou obchodov a služieb.

Školy

Materská škola	Áno
Základná škola	Nie

Vybrané služby

Predajňa potravinárskeho tovaru	Áno
Predajňa nepotravinárskeho tovaru	Áno
Pohostinské odbytové stredisko	Áno
Predajňa pohonných látok	Áno
Zariadenie pre údržbu a opravu motorových vozidiel	Nie
Predajňa súčiastok a príslušenstva pre motorové vozidlá	Nie
Ubytovacie zariadenie	Nie
Pošta	Áno
Komerčná banka	Áno
Bankomat	Nie
Komerčná poisťovňa	Nie

Technická infraštruktúra

Verejný vodovod	Áno
Verejná kanalizácia	Áno
Elektrifikácia	Áno
Plynofikácia	Áno
Káblková televízia	Nie

Dopravné spojenie

Autobusová zastávka	Áno
Vlaková zastávka	Áno

A.II ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA

A.II.1 Analýza väzieb strategických dokumentov v oblasti regionálneho rozvoja s územím obce

Program rozvoja obce je koncipovaný v súlade s programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja. Dané aktivity akčného plánu sú v súlade s PHSR Žilinského samosprávneho kraja:

Strategický cieľ 4: Rešpektovaním a rozvíjaním špecifických črt regiónov na území kraja podporovať rast ich atraktívnosti

Špecifický cieľ 4.1: Podporiť hospodársky rozvoj a spolupracujúce prostredie na vidieku

Opatrenie 4.1.1: Podpora rozvoja základných služieb na vidieku a obnovy dedín

Špecifický cieľ 4.2: Rozvíjať cestovný ruch

Opatrenie 4.2.4: Budovanie a obnova turistických trás, cyklotrás a trás pre bežecké lyžovanie a modernizácia služieb pre ich užívateľov

Špecifický cieľ 4.4: Racionálne a efektívne využívať prírodné a kultúrne dedičstvo regiónov pre rozvoj kraja

Opatrenie 4.4.1 Vytvoriť podmienky pre etablovanie tradičných ľudových zvykov a remeselných zručností v kreatívnom priemysle

Opatrenie 4.4.4 Podporiť renováciu kultúrnych pamiatok a iných historických objektov a ich ďalšie komunitné a komerčné využitie

Obec má platný územný plán, ktorý bol schválený 27. januára 1984, uznesením rady Okresného národného výboru v Martine č. 10/84. Následne 28. októbra 2004 bola schválená zmena a doplnok územného plánu, uznesením Obecného zastupiteľstva v Příbovciach č. 10/2004. Územný plán je nevyhnutné aktualizovať podľa súčasných potrieb obce a podľa záväzných častí územného plánu Žilinského samosprávneho kraja.

A.II.2 Regionálne väzby

Obec je aktívne zapojená do činnosti Mikroregionálneho združenia Lučanská Malá Fatra, v ktorej je začlenených 14 obcí spolupracujúcich na stratégii spoločného rozvoja cestovného ruchu a rozvoja odpadového hospodárstva na ich území. Obec je členom Združenia miest a obcí - región Turiec (ZMOT) a Združenia miest a obcí Slovenska, ktorých hlavným cieľom je najmä chrániť zákonné práva a záujmy miest a obcí, aktívne ovplyvňovať rozvoj ich samosprávnych funkcií, zjednocovať postup obcí pri vykonávaní im zverených úloh. Příbovce sú tiež členom občianskeho združenia OZ Partnerstvo pre MAS Turiec, ktorého poslaním je podpora a koordinácia spoločného postupu všetkých sektorov spoločnosti v oblasti prípravy regiónu na prístup LEADER a jeho využitie pre koordinovaný rozvoj regiónu.

A.III ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA

A.III.1 SWOT analýza

Na prezentáciu výsledkov komplexnej analýzy súčasného stavu územia obce Príbovce bola použitá SWOT analýza, ktorá vychádza:

- z analýzy doterajšieho vývoja,
- súčasného stavu obce s uvedením jeho silných stránok,
- súčasného stavu obce s uvedením jeho slabých stránok,
- jeho potenciálnych rozvojových zdrojov - príležitostí (šancí),
- jeho potenciálnych ohrození rozvojových zámerov - hrozieb (rizík).

Pre definovanie základných prvkov SWOT analýzy obce boli využité:

- poznatky z doterajšieho vývoja a súčasného stavu vybavenia obce,
- rozvojové zámery obce,
- strategické ciele, ich priority a opatrenia.

Silné stránky obce predstavujú potenciálne faktory ďalšieho rozvoja obce vo všetkých základných oblastiach. Vytvárajú východiskovú základňu pre stanovenie reálnych rozvojových cieľov.

Slabé stránky obce predstavujú limitujúce faktory rozvojových zámerov a oblastí, na ktoré treba sústrediť pozornosť orgánov samosprávy.

Príležitosti (šance) sú faktormi, ktoré umožňujú pri ich využití naplnenie rozvojových zámerov obce, ich reálnosť a urýchlenie. Poznanie reálnych príležitostí je východiskom stanovenia splniteľných rozvojových cieľov.

Ohrozenia (riziká) predstavujú skutočnosti, ktoré môžu negatívne ovplyvniť resp. spomaliť realizáciu strategických cieľov rozvoja obce. Dôsledná analýza možností vzniku rizík na celospoločenskej i komunálnej úrovni predstavuje predovšetkým analýzu možností pri zabezpečovaní finančných zdrojov.

Poloha obce a väzba na vonkajšie prostredie

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - priaznivá dopravná dostupnosť - blízkosť hlavného uzlu regiónu - vypracovaný územný plán obce 	<ul style="list-style-type: none"> - negatívne sprievodné javy dopravy (hluk, prach, znečisťovanie ovzdušia)
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - presadzovať prijímanie opatrení na potlačenie negatívnych javov dopravy - možnosti kooperácie riešenia otázok regionálneho charakteru s okolitými obcami 	<ul style="list-style-type: none"> - nepresadenie opatrení na potlačenie negatívnych javov dopravy

Doprava, technická infraštruktúra

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - dostupnosť cestnej siete - vysporiadané vlastníctvo cestných pozemkov - dostupnosť inžinierskych sietí 	<ul style="list-style-type: none"> - zlý technický stav cestnej siete - nízka bezpečnosť chodcov pohybujúcich sa v centre obce - nevzhľadné vzdušné vedenia, pomalé internetové pripojenia, poruchové vodovodné potrubia
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia cestnej siete - vybudovanie a rekonštrukcia chodníkov pri frekventovaných úsekoch ciest - rekonštrukcia inžinierskych sietí, vybudovanie optickej siete 	<ul style="list-style-type: none"> - nezáujem vlastníkov inžinierskych sietí o ich modernizáciu

Občianske vybavenie, obchod a služby

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - kúpyschopnosť obyvateľov obce a okolia 	<ul style="list-style-type: none"> - zlý technický stav budov slúžiacich občianskej vybavenosti - nedostatok priestorov pre obchod a služby - nedostatok parkovacích miest
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - vybudovanie a rekonštrukcia priestorov občianskej vybavenosti vrátane parkovacích miest - vybudovanie a rekonštrukcia priestorov pre obchod a služby vrátane parkovacích miest 	<ul style="list-style-type: none"> - nezáujem investorov - potreba obstarania zmien územného plánu obce

Bývanie

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - dobrá úroveň bytového fondu v obci s prevahou rodinných domov - stavebné pozemky na výstavbu rodinných domov - záujem o bývanie zo strany nových občanov 	<ul style="list-style-type: none"> - nevybudované cesty a technická infraštruktúra k stavebným pozemkom
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - zjednotenie záujmov vlastníkov plôch so stavebnými pozemkami pri budovaní cesty a technickej infraštruktúry k stavebným pozemkom 	<ul style="list-style-type: none"> - veľa vlastníkov dotknutých pozemkov

Ľudské zdroje

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - pozitívny demografický vývoj - vytvorené záujmové združenia 	<ul style="list-style-type: none"> - veľká časť staršej populácie
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - inklúzia v predprimárnom vzdelávaní - poskytovanie záujmovej činnosti pre deti - aktivizácia záujmových združení pri organizovaní kultúrno-spoločenských podujatí - zriadenie komunitného centra, zariadenia sociálnych služieb 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikácia medzi občanmi - slabší záujem, najmä mladších občanov o činnosť v záujmových združeniach

Verejné priestranstvá, verejná zeleň a šport

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - prírodné bohatstvo a kultúrne dedičstvo - vysporiadané vlastníctvo pozemkov pre budovanie oddychových zón a športových plôch 	<ul style="list-style-type: none"> - všeobecný nezáujem obyvateľov na zlepšovaní životného prostredia - pohybová pasivita obyvateľov
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - využitie prírodného bohatstva a kultúrneho dedičstva pre budovanie oddychových zón a zón na trávenie voľného času - zriadenie športových plôch 	<ul style="list-style-type: none"> - neprijatie zámerov revitalizácie verejných priestranstiev

Odpadové hospodárstvo

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - vybudovaná infraštruktúra odpadového hospodárstva 	<ul style="list-style-type: none"> - finančná náročnosť zodpovedného nakladania s odpadmi - veľká produkcia biologicky rozložiteľných odpadov zo záhrad a verejnej zelene
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - efektívne využívanie infraštruktúry odpadového hospodárstva a jej ďalší rozvoj - predchádzanie vzniku biologicky rozložiteľných odpadov spracovaním biologicky rozložiteľných produktov - zvýšenie povedomia obyvateľstva v oblasti ochrany životného prostredia 	<ul style="list-style-type: none"> - necenenie si životného prostredia - legislatívne zmeny

SWOT analýza silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození poskytla prehľad potenciálnych obmedzení i možností pri ďalšom rozvoji obce. Jej zhodnotenie umožnilo stanoviť nevyhnutné priority strategických cieľov v jednotlivých oblastiach a prijať opatrenia na zabezpečenie ich dosiahnutia. Analýza príležitostí a ohrození umožnila odhaliť doteraz nevyužívané šance a súčasne definovať riziká, s ktorými sa samospráva môže v ďalšom období stretnúť.

A.III.2 Problémová analýza

Celkový sociálno-ekonomický rozvoj územia, v ktorom sa nachádza obec, je potrebné vnímať v rámci širších vzťahov a súvislostí. Z hľadiska merateľnosti a kompetencií samosprávy sú v programe rozvoja obce identifikované kľúčové problémy a disparity len na úrovni obce.

Hospodárska oblasť

V hospodárskej oblasti je kľúčovým problémom zlý technický stav cestnej siete, nízka bezpečnosť chodcov pohybujúcich sa v centre obce, pomalé internetové pripojenia, poruchové vodovodné potrubia, zlý technický stav a nevhodná dispozícia budov slúžiacich občianskej vybavenosti, nedostatok priestorov pre obchod a služby, nedostatok stavebných pozemkov.

Podporou investícií v danej oblasti môžu byť vytvorené podmienky pre výšenie kvality života občanov, bezpečnosti a nárastu počtu obyvateľov. Realizácia aktivít bude mať pozitívny dopad aj na vzhľad obce.

V hospodárskej oblasti sú hlavnými faktormi rozvoja:

- rekonštrukcia miestnych komunikácií,
- výstavba a rekonštrukcia chodníkov,
- rekonštrukcia a modernizácia obecných budov,
- rozvoj individuálnej bytovej výstavby.

Sociálna oblasť

V sociálnej oblasti je kľúčovým problémom veľká časť obyvateľstva v dôchodkovom veku, zvyšovanie podielu detí so špeciálnymi vzdelávacími potrebami, odcudzovanie sa občanov.

V sociálnej oblasti sú hlavnými faktormi rozvoja:

- vybudovanie komunitného centra,
- inklúzia vo vzdelávaní,
- aktivizácia záujmových združení.

Environmentálna oblasť

V environmentálnej oblasti je kľúčovým problémom všeobecný nezáujem obyvateľov na zlepšovaní životného prostredia, finančná náročnosť zodpovedného nakladania s odpadmi, veľká produkcia biologicky rozložiteľných odpadov zo záhrad a verejnej zelene.

Významným prvkom ochrany životného prostredia je uvedomelosť obyvateľov. Vychádza z princípov trvalo udržateľného rozvoja ochrany a tvorby krajiny, z potreby znižovať a obmedzovať negatívne dopady ľudskej činnosti na zložky životného prostredia.

V environmentálnej oblasti sú hlavnými faktormi rozvoja:

- revitalizácia verejných priestranstiev,
- efektívne využívanie infraštruktúry odpadového hospodárstva a jej rozvoj,
- predchádzanie vzniku biologicky rozložiteľných odpadov.

B.I VÍZIA

Stratégia rozvoja obce, vychádzajúca z výsledkov prieskumu názorov občanov, zo SWOT analýzy a problémovej analýzy, je postavená na vízii:

Zdravá a perspektívna obec, využívajúca kultúrny, historický a prírodný potenciál, poskytujúca príjemný priestor pre bývanie s potrebným vybavením, bez rušivých vplyvov.

Táto vízia predstavuje pohľad na budúcnosť obce, nie je časovo ohraničená. Na jej základe je stanovený strategický cieľ:

Obec dosiahne do roku 2023 vyššiu kvalitu života obyvateľov s ich aktívnym zapojením sa do života obce.

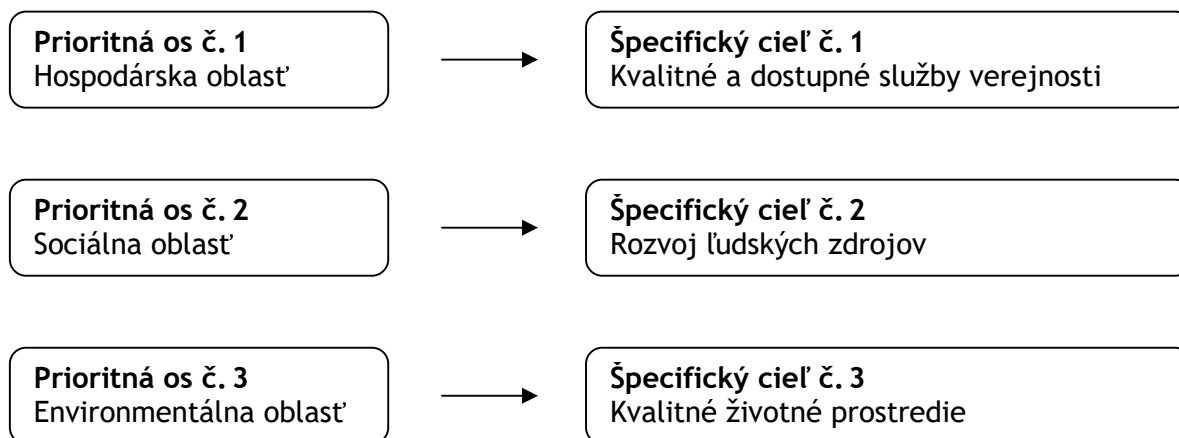
Tento strategický cieľ je postavený na predpoklade, že obec, spoločne so svojimi partnermi, zlepši kvalitu života obyvateľov predovšetkým v dvoch hlavných smeroch:

- vybudovaním plne funkčných prvkov infraštruktúry vytvorí dobré podmienky pre príjemné a bezproblémové bývanie jej obyvateľov - miestna infraštruktúra,
- zlepši starostlivosť o ich životné potreby v oblasti sociálnej, duchovnej i materiálnej - vytváranie pracovných príležitostí, vzdelávanie, seberealizácia.

B.I.1 Ciele stratégie rozvoja - prioritné osi, špecifické ciele

Naplnenie dlhodobej vízie rozvoja obce vedie cez stanovenie a plnenie strategických cieľov rozvoja obce, ich priorit a opatrení. Tieto boli stanovené predovšetkým na základe problémov, ich príčin a dôsledkov v súčasnom stave obce.

Schéma prioritných osí obce Príbovce a zadefinovanie špecifických cieľov:

C.I OPATRENIA A AKTIVITY

K naplneniu stanovených priorít boli identifikované opatrenia a podrobnejšie aktivity.

Hospodárska oblasť	
Opatrenie	Aktivita
1. Zvýšenie bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky	Rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií
	Rekonštrukcia a výstavba chodníkov v úsekoch s vysokou frekvenciou dopravy
2. Podpora služieb verejnosti	Výstavba optickej telekomunikačnej siete
	Výstavba polyfunkčného objektu pre obchod a služby
	Rozšírenie kapacity materskej školy
	Výstavba bezbariérového obecného domu
	Modernizácia hasičskej zbrojnice
3. Zintenzívnenie trvalo udržateľného využitia športovísk	Zriadenie podporných služieb na športoviskách
	Vybudovanie multifunkčných športových plôch
4. Zintenzívnenie trvalo udržateľného využitia kultúrneho dedičstva	Revitalizácia priestoru pred katolíckym kostolom
	Revitalizácia priestoru pred evanjelickým kostolom
5. Podpora individuálnej bytovej výstavby (IBV)	Výstavba miestnych komunikácií a inžinierskych sietí pre rozšírenie IBV
	Obstaranie územnoplánovacej dokumentácie pre rozšírenie IBV

Sociálna oblasť	
Opatrenie	Aktivita
1. Zvýšenie kvality vzdelávania	Zavedenie prvkov inkluzívneho vzdelávania v materskej škole
2. Sociálna integrácia znevýhodnených jedincov	Aktivizácia záujmových združení
	Zriadenie komunitného centra

Environmentálna oblasť	
Opatrenie	Aktivita
1. Zvýšenie kvality vzdelávania	Revitalizácia prírodno-krajinárskeho parku
	Výstavba vyhliadkového miesta s výhľadom na povodie rieky Turiec
2. Rozvoj odpadového hospodárstva	Aktualizácia programu odpadového hospodárstva s cieľom zvýšiť využiteľnosť a znížiť skládkovanie odpadov
	Predchádzanie vzniku odpadov, triedený zber a zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov
3. Zvýšenie hospodárnosti stavieb	Zníženie energetickej náročnosti obecných budov, verejného osvetlenia

D.I ÚLOHY, MONITOROVANIE, AKČNÝ PLÁN

D.I.1 Organizačné zabezpečenie realizácie programu

Realizáciu programu zabezpečí obec prevažne z vlastných finančných zdrojov. Na realizáciu nákladnejších opatrení sa obec bude usilovať o získanie štátnych dotácií, nenávratných finančných príspevkov v rámci pomoci EÚ - Partnerská dohoda na roky 2014 - 2020 a ďalších grantových systémov.

D.I.2 Systém monitorovania

Obec pravidelne monitoruje plnenie programu, zabezpečuje súlad programu rozvoja obce s územnoplánovacou dokumentáciou a každoročne do 31. mája zasiela Žilinskému samosprávnemu kraju správu o jeho plnení.

V rámci každej realizovanej aktivity budú stanovené merateľné ukazovatele, ktorými sa bude sledovať napĺňanie stanovených cieľov programu rozvoja obce.

D.I.3 Harmonogram realizácie programu rozvoja obce

Program rozvoja obce je vypracovaný pre roky 2016 až 2023. Vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce sa uskutočňuje pomocou akčných plánov.

Akčné plány na jednotlivé volebné obdobia (4 roky) schvaľuje obecné zastupiteľstvo podľa dostupnosti finančných prostriedkov a časových možností.

Každý akčný plán musí byť:

- reálny podľa finančných a časových možností,
- konkrétny, rieši príčinu špecifického cieľa,
- flexibilný podľa možnosti spoločného postupu všetkých zúčastnených strán,
- transparentný, verejný prístupný a kontrolovateľný,
- monitorovateľný a hodnotiteľný v merateľných jednotkách.

Podľa finančných možností je možné realizovať niektoré opatrenia (aktivity) súbežne, následne alebo v rámci spoločných projektov. Odhad realizácie programu rozvoja obce vychádza preto zo všeobecne očakávaných zdrojov financovania.

Finančnú náročnosť pri riešení konkrétnych opatrení bude možné stanoviť až v akčných plánoch podľa aktuálnych možností. Podrobnejší harmonogram realizácie konkrétnych projektových zámerov, v súlade s kompetenciami obce, bude súčasťou jednotlivých akčných plánov. Vzor realizácie opatrení akčného plánu je v prílohe č. 2.

E.I FINANČNÁ ČASŤ

E.I.1 Finančné zabezpečenie opatrení a aktivít

Financovanie stratégie bude zabezpečené prostredníctvom kombinácie zdrojov:

- vlastné zdroje,
- štátne dotácie,
- príspevky z európskych fondov,
- súkromné zdroje.

Kombinácia zdrojov pri čerpaní fondov EU je potrebná z hľadiska refinancovania, finančnej povinnej spoluúčasti a výdavkov na neoprávnené aktivity v rámci predloženého projektu. Zároveň je potrebné brať do úvahy finančné zaťaženie rozpočtu obce, prípadne počítať s úverovými bankovými zdrojmi.

Prehľad operačných programov a riadiacich orgánov, ktoré budú zverejňovať výzvy na predloženie žiadostí o nenávratné finančné príspevky v rámci európskych fondov:

Operačné programy pre programové obdobie 2014 - 2020	Riadiaci orgán
Výskum a inovácie	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu a Ministerstvo hospodárstva
Integrovaná infraštruktúra	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja
Ľudské zdroje, zamestnanosť a inklúzia	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny
Kvalita životného prostredia	Ministerstvo životného prostredia
Integrovaný regionálny operačný program	Ministerstvo pôdohospodárstva
Efektívna verejná správa	Ministerstvo vnútra
Program rozvoja vidieka 2014-2020	Ministerstvo pôdohospodárstva

Základným predpokladom pre splnenie stanovených cieľov je získanie potrebných finančných zdrojov. Ide najmä o financie zo štátneho rozpočtu v kombinácii s rozpočtom obce, resp. z fondov Európskej únie. Ďalším predpokladom pre úspešné splnenie strategických cieľov je dôsledné vypracovanie a predkladanie programových zámerov a zdôvodnených žiadostí o pridelenie finančných prostriedkov na príslušné inštitúcie.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Príbovce na roky 2016 - 2023 spracovala Regionálna rozvojová agentúra Turiec v období od decembra 2015 do novembra 2016. Dokument je spracovaný na základe SWOT analýzy, problémovej analýzy a na základe vyhodnotenia 275 dotazníkov vyplnených občanmi, reflektujúcich súčasný stav vybavenia obce a diania v obci a zároveň identifikujúcich potreby občanov vo vzťahu k obci, poskytujúcej priestor pre ich život.

Príloha 1 PRIESKUM NÁZOROV OBYVATEĽSTVA

Prieskum názorov obyvateľstva sa uskutočnil formou dotazníka, ktorý bol v decembri 2015 distribuovaný každému občanovi staršiemu ako 15 rokov. Dotazník bol členený na 5 častí. V prvej časti mali respondenti uviesť údaje o sebe. V druhej časti mali respondenti vyjadriť svoj názor na obec ako sociálny priestor, v tretej časti ako priestor pre život, v štvrtej časti ako priestor pre rozvoj. V piatej časti mohli respondenti vyjadriť svoj názor v špecifikovaní pozitív a negatív obce.

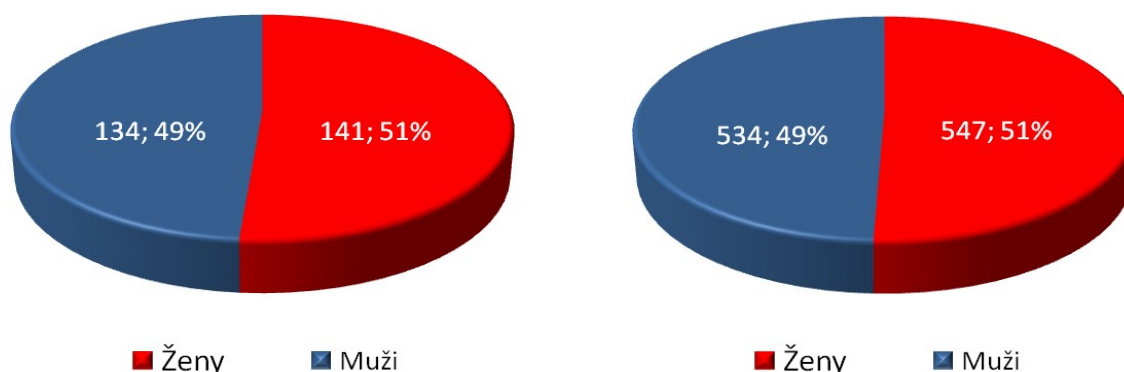
ÚDAJE O RESPONDENTOCH

Pri výberovom zisťovaní je dôležité, aby výberový súbor respondentov bol reprezentatívny. To znamená, aby parametre výberu respondentov zodpovedali parametrom základného súboru. Inak povedané, aby zloženie jednotlivých skupín respondentov vo výberom súbore zodpovedalo zloženiu jednotlivých skupín občanov v základnom súbore, napríklad aby podiel mužov a žien bol vo výberovom súbore respondentov zodpovedajúci podielu mužov a žien v základnom súbore, t.j. medzi všetkými občanmi obce.

Nakoľko podkladom pre tvorbu programu rozvoja obce je vyčerpávajúce zisťovanie, nie je potrebné, aby respondenti, ktorí sa zapojili do zisťovania, tvorili reprezentatívnu vzorku. Nevyváženosť vzorky však môže spôsobiť deformáciu prijatých záverov. Napríklad pokiaľ by sa v dotazníkoch vyjadrili iba študenti a do prieskumu názorov by sa nezapojili zamestnanci či dôchodcovia, výsledok prieskumu by bol „študentský“ obraz potrieb. Keby následne obec prijala rozvojové opatrenia riešiace vyslovene „študentské“ potreby, v obci by vznikla nerovnováha, čo by určite vyvolalo nespokojnosť občanov.

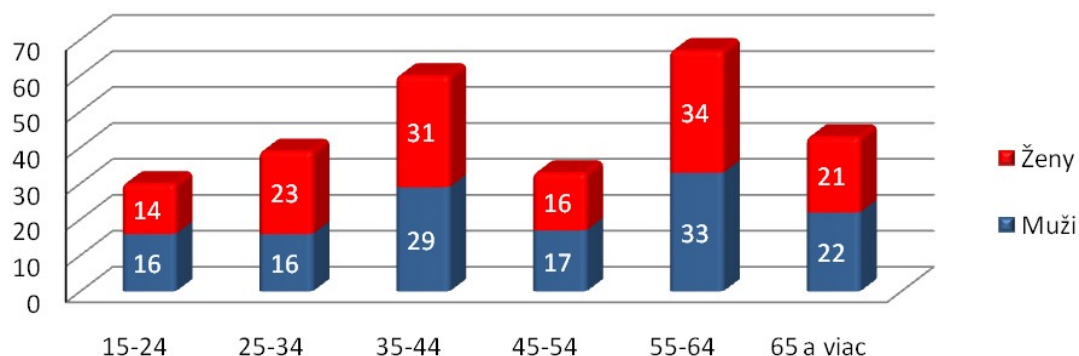
Podiel mužov a žien

Dotazníky odovzdalo 134 mužov a 141 žien, tzn. 49 % mužov a 51 % žien (graf vľavo). Je to úplne identický podiel ako majú zastúpenie muži a ženy v celej obci (graf vpravo).

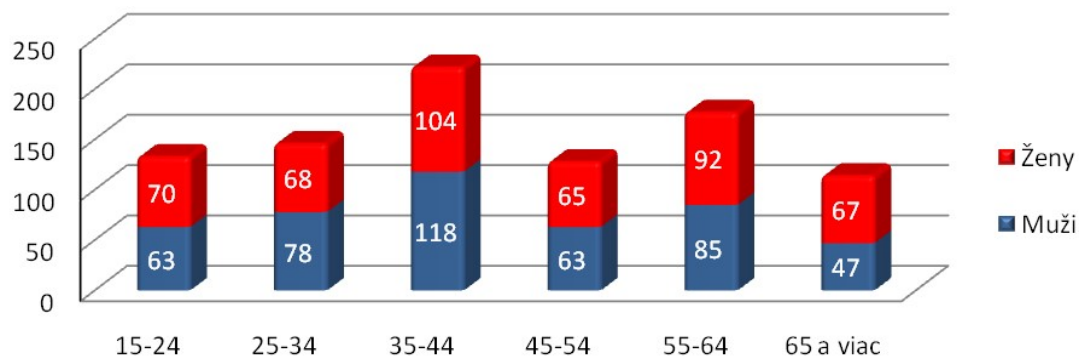

Veková štruktúra

Respondenti boli z pohľadu veku zlúčení do šiestich vekových intervalov.

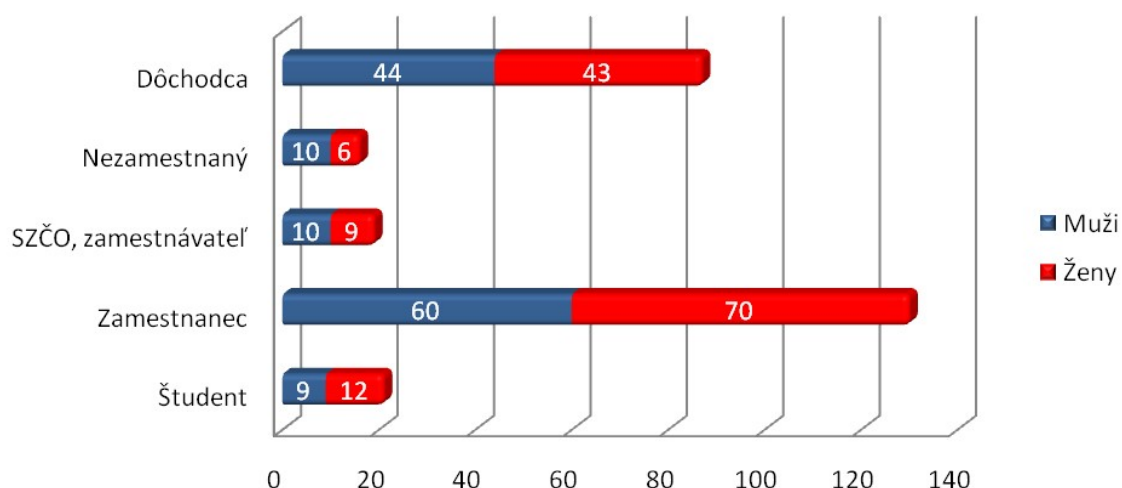

Rozdelenie respondentov do vekových intervalov (graf vyššie) zodpovedá rozdeleniu obyvateľov celej obce do rovnakých vekových intervalov (graf nižšie). Navyše v každom vekovom intervale je vzáčne vyvážený podiel mužov a žien.

Sociálne postavenie

Sociálne postavenie bolo u respondentov skúmané zaradením respondentov do piatich skupín, pričom každá z tejto skupín má svoje špecifické potreby. Vyváženosť zastúpenia respondentov v jednotlivých skupinách je možné overiť podľa vekového zastúpenia respondentov. Študentov sa na prezentovaní názorov zúčastnilo 21, čomu v podstate zodpovedá 30 respondentov vo veku 15 až 24 rokov. Zamestnancov, samostatne zárobkovo činných osôb, zamestnávateľov a nezamestnaných odovzdalo spolu 165 dotazníkov, čomu v podstate zodpovedá 199 respondentov vo veku 25 až 64 rokov. Dôchodcov podľa dotazníkov sa na prezentovaní názorov zúčastnilo 87, čomu zodpovedá 43 respondentov vo veku 65 a viac rokov a časť respondentov vo veku 55 až 64 rokov, ktorých bolo 67.

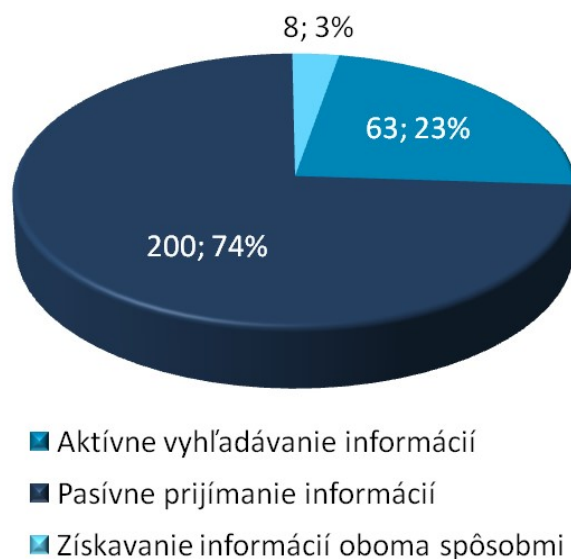
Z opisu súboru respondentov, ktorí odovzdali svoje dotazníky, vidno vyváženosť vzorky občanov zúčastnenej na prieskume názorov a teda i relevantnosť záverov, prijatých na základe odpovedí respondentov zapojených do zisťovania.

OBEC AKO SOCIÁLNY PRIESTOR

Druhá časť dotazníka bola zameraná na zistenie záujmu respondentov o dianie v obci a spôsob získavania informácií o dianí v obci.

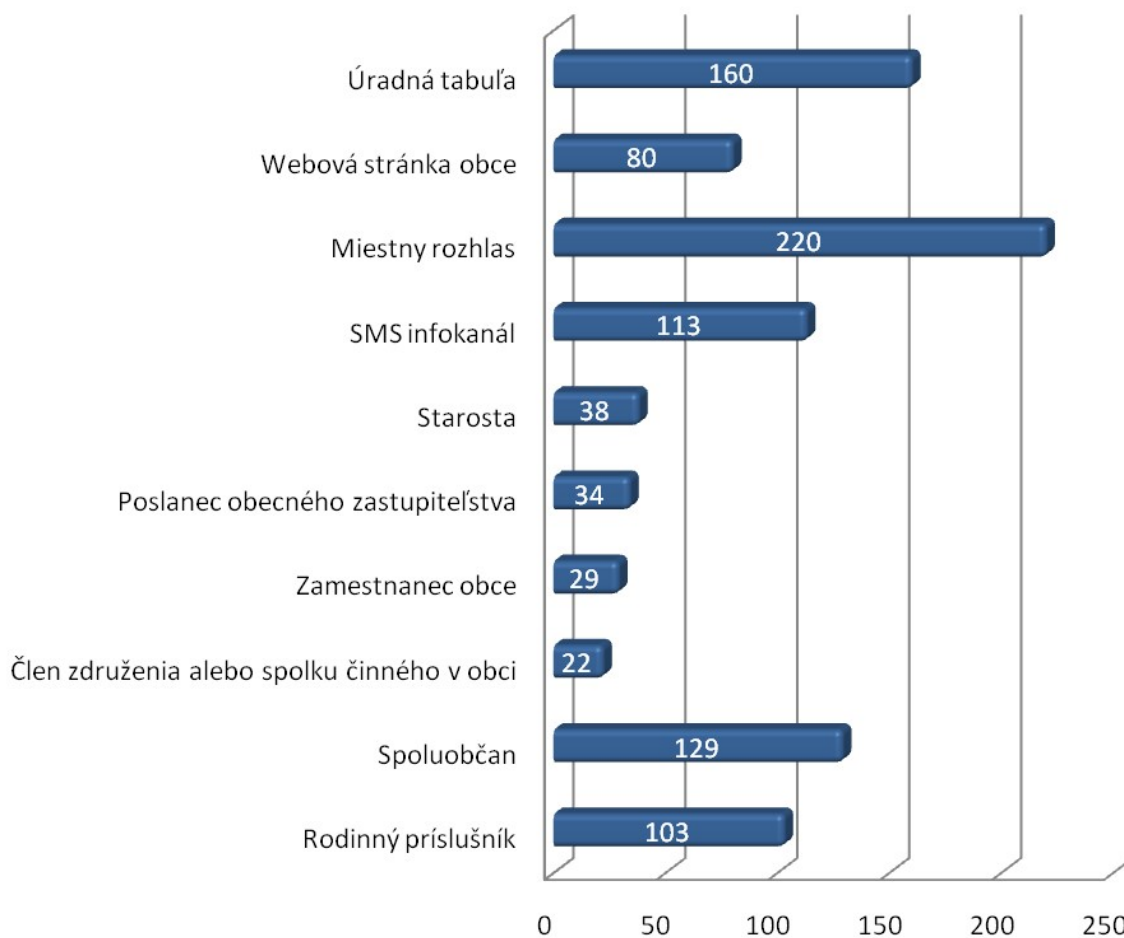
Zaujímame sa o dianie v obci

Podľa vyhodnotenia dotazníkov sa až 74 % respondentov zaujíma o dianie v obci pasívne. Tomuto spôsobu získavania informácií pripisujeme ako zdroj informácií miestny rozhlas, prijímanie správ z SMS infokanála, podanie správ sprostredkovaných spoluobčanmi a pod. Aktívne sa o dianie v obci zaujíma 23 % respondentov, pričom za aktívne získavanie informácií považujeme čítanie úradnej tabule, navštevovanie webovej stránky obce, zúčastňovanie sa zasadnutí obecného zastupiteľstva a pod. Napokon 3 % respondentov uviedlo, že informácie o dianí v obci získava oboma spôsobmi.

Zdroj informácií o dianí v obci

Najväčším zdrojom informácií podľa udania respondentmi je miestny rozhlas (80,59 %), nasleduje úradná tabuľa (58,61 %). Vysoký podiel na informovaní má aj SMS infokanáľ (41,39 %). Tieto zdroje informácií považujeme za objektívne, nakoľko respondenti prijímajú informácie tak, ako boli obcou poskytnuté. Zo sprostredkovaných spôsobov má najvyšší podiel informovanie prostredníctvom spoluobčanov (47,25 %) a prostredníctvom rodinných príslušníkov (37,73 %).

Účasť na dianí v obci

Podľa odovzdaných dotazníkov sa na kultúrno-spoločenských alebo športových podujatiach v obci zúčastňuje 53 % respondentov. Členom združenia alebo spolku činného v obci je 22 % respondentov. Na zlepšovaní podmienok pre život v obci sa podľa vyjadrení respondentov zúčastňuje len 29 %, ale u spoluobčanov vníma záujem na zlepšovaní podmienok pre život v obci až 47 % respondentov.

OBEC AKO PRIESTOR PRE ŽIVOT

V časti dotazníka zameranej na skúmanie spokojnosti respondentov s vybavením obce potrebným k bežnému životu v obci a hodnotením stavu obecných stavieb potrebných k bežnému napĺňaniu potrieb pri súčasnom prevedení týchto stavieb mali respondenti uviesť hodnotenie na škále 1 (výborný) až 5 (nedostatočný).

Vybavenie obce infraštruktúrou

Obec má výhodnú polohu, preto je pomerne dobre vybavená sieťami potrebnými k napojeniu stavieb pre bývanie alebo podnikanie. V obci je vybudovaná elektrická sieť, plynovod, vodovod, v čase uskutočňovania prieskumu názorov obyvateľov obce formou dotazníka bola vo výstavbe kanalizácia. V obci je dostupný bezdrôtový vysokorýchlostný internet, v obmedzenom rozsahu internet prístupný na metalických vedeniach, terestriálna a satelitná televízia. Respondenti mali hodnotiť spokojnosť s dostupnosťou sietí potrebných k napojeniu svojho domu/bytu na škále od 1 (výborný) do 5 (nedostatočný).

Známku 1 hodnotilo infraštruktúru v obci 23,81 % (65) respondentov, známku 2 hodnotilo 30,77 % (84) respondentov, známku 3 hodnotilo 31,50 % (86) respondentov, známku 4 hodnotilo 11,36 % (31) respondentov a známku 5 hodnotilo 2,56 % (7) respondentov. Výborne až veľmi dobre (známka 1 až 2) hodnotilo infraštruktúru v obci 54,58 % (149) respondentov. Priemer hodnotení respondentov bol 2,38, u mužov 2,46 a u žien 2,30. Z pohľadu respondentov rozdelených do vekových intervalov najlepšie hodnotili vybavenie obce infraštruktúrou 65 a viac roční respondenti, a to s priemerným hodnotením 2,24 a najkritickejšie hodnotili 25-34 a 35-44 roční respondenti, a to s priemerným hodnotením 2,50. O čosi väčšie rozdiely v priemernom hodnotení boli dosiahnuté v skupinách respondentov rozdelených podľa sociálneho postavenia. Najlepšie priemerné hodnotenie dali infraštruktúre v obci nezamestnaní, a to 2,25 a najkritickejšie priemerné hodnotenie udelili samostatne zárobkovo činné osoby / zamestnávateľia, a to 2,79.

Po sprevádzkovaní a zabehnutí kanalizácie predpokladáme, že by bola spokojnosť respondentov s infraštruktúrou v obci o niečo vyššia. Jednoznačným nedostatkom je však absencia vysokorýchlostného internetu a televízie poskytovaných prostredníctvom optických vedení.

Stavebno-technický stav inžinierskych stavieb obce

Obec je vlastníkom a správcom niektorých inžinierskych stavieb v obci. Sú nimi miestne komunikácie vrátane mostov, verejné osvetlenie a miestny rozhlas. Respondenti mali hodnotiť spokojnosť so stavom týchto stavieb na škále od 1 (výborný) do 5 (nedostatočný). Známku 1 hodnotilo stavebno-technický stav inžinierskych stavieb obce 2,56 % (7) respondentov, známku 2 hodnotilo 10,62 % (29) respondentov, známku 3 hodnotilo 27,84 % (76) respondentov, známku 4 hodnotilo 31,87 % (87) respondentov a známku 5 hodnotilo 27,11 % (74) respondentov. Priemerne až negatívne (známka 3 až 5) hodnotilo stavebno-technický stav inžinierskych stavieb obce až 86,81 % (237) respondentov.

Vzhľadom k tomu, že miestny rozhlas bol komplexne rekonštruovaný v roku 2010 a komplexná rekonštrukcia verejného osvetlenia prebiehala v čase uskutočňovania

prieskumu názorov obyvateľov obce formou dotazníka, predpokladáme, že na zlom hodnotení stavebno-technického stavu inžinierskych stavieb obce sa značne podieľali miestne komunikácie. V každom prípade je nesporné, že za negatívnym vnímaním stavebno-technického stavu miestnych komunikácií je približne 1200 m nespevnených miestnych komunikácií a približne 1900 m spevnených miestnych komunikácií s veľmi poruchovým krytom. Zlý dojem z miestnych komunikácií mohla umocniť aj prebiehajúca výstavba kanalizácie počas vyplňania dotazníkov respondentmi, dôsledkom čoho boli výrazne narušené miestne komunikácie a cestné pozemky.

Stavebno-technický stav obecných budov

Obec je vlastníkom a správcom viacerých budov. Sú nimi hlavne obecný úrad s kultúrnou sálou a obecnou knižnicou (súp. číslo 184), materská škola (súp. číslo 171), hasičská zbrojnica (súp. číslo 174), dom smútku (súp. číslo 354), bývalý obecný úrad (súp. číslo 206), šatňa na klzisku (súp. číslo 342), stará škola (súp. číslo 205). Respondenti mali vyjadriť spokojnosť so stavom týchto stavieb na škále od 1 (výborný) do 5 (nedostatočný). Známku 1 hodnotilo stavebno-technický stav obecných budov 7,72 % (21) respondentov, známkou 2 hodnotilo 25,74 % (70) respondentov, známkou 3 hodnotilo 37,50 % (102) respondentov, známkou 4 hodnotilo 22,43 % (61) respondentov a známkou 5 hodnotilo 6,62 % (18) respondentov. Priemerne až negatívne (známka 3 až 5) hodnotilo stavebno-technický stav obecných budov až 66,54 % (181) respondentov.

Stav verejných priestranstiev v obci

Verejnými priestranstvami sú pozemky (priestory) v majetku alebo správe obce všeobecne prístupné verejnosti. Respondenti mali hodnotiť spokojnosť so stavom týchto priestorov na škále od 1 (výborný) do 5 (nedostatočný).

Známku 1 hodnotilo stav verejných priestranstiev 3,28 % (9) respondentov, známkou 2 hodnotilo 16,42 % (45) respondentov, známkou 3 hodnotilo 30,66 % (84) respondentov, známkou 4 hodnotilo 28,10 % (77) respondentov a známkou 5 hodnotilo 21,53 % (59) respondentov. Priemerne až negatívne (známka 3 až 5) hodnotilo stav verejných priestranstiev až 80,29 % (220) respondentov.

Úroveň služieb poskytovaných obcou

Obec pri výkone svojich povinností a kompetencií poskytuje pre občanov viaceré služby. Bez vyžiadania (bez objednávky) občanov zabezpečuje obec nakladanie s komunálnymi odpadmi vznikajúcimi na území obce, zimnú údržbu a pod. Obec prostredníctvom obecného úradu poskytuje úradné služby ako overovanie podpisov, osvedčovanie kópii listín a ďalšie. Obec je tiež zriaďovateľom materskej školy, v ktorej poskytuje výchovno-vzdelávaciu činnosť a obecnej knižnice, v ktorej poskytuje knižnično-výpožičnú službu. Respondenti mali hodnotiť spokojnosť s poskytovanými službami na škále od 1 (výborný) do 5 (nedostatočný).

Známku 1 hodnotilo služby poskytované obcou 24,09 % (66) respondentov, známkou 2 hodnotilo 44,53 % (122) respondentov, známkou 3 hodnotilo 18,25 % (50) respondentov,

známkou 4 hodnotilo 7,66 % (21) respondentov a známkou 5 hodnotilo 5,47 % (15) respondentov. Výborne až veľmi dobre (známka 1 až 2) hodnotilo služby poskytované obcou až 68,61 % (188) respondentov.

OBEC AKO PRIESTOR PRE ROZVOJ

V časti dotazníka zameranej na identifikáciu investičných zámerov obce, tzn. oblastí, ktoré je potrebné rekonštruovať (dispozične alebo technicky zmeniť) alebo dobudovať, mali respondenti hodnotiť, či považujú jednotlivé prvky za vyhovujúce.

Dopravné riešenie

Pri snahe vykonať nápravu stavebno-technického stavu miestnych komunikácií sa netreba upnúť len na opravu krytu vozoviek, ale treba zobrať na zreteľ aj ich dispozičné riešenie, ktoré odzrkadľuje bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky. Z tohto dôvodu boli do dotazníka zaradené otázky zamerané na hodnotenie dopravného riešenia, osobitne v okolí cesty II/519, v centre obce a mimo centra obce. Respondenti mali dopravné riešenie hodnotiť dvomi spôsobmi - vyhovujúce / nevyhovujúce.

Dopravné riešenie v okolí cesty II/519, za ktorým možno vidieť najmä usporiadanie napojenia miestnych komunikácií na cestu II/519 (križovatka pred potravinami Koruna, križovatky pri autobusových zastávkach), bezpečnosť chodcov pri prechádzaní cez cestu II/519 pri knižnici a autobusových zastávkach a bezpečnosť chodcov pohybujúcich sa popri ceste II/519 vrátane prechádzania cez križovatky miestnych komunikácií s cestou II/519, hodnotilo negatívne 71,27 % (196) respondentov. Dopravné riešenie v centre obce, týkajúce sa najmä bezpečnosti chodcov pohybujúcich sa v okolí pošty, materskej školy, cukrárne Nad'ka, potravín Koruna, ale tiež dostupnosti parkovacích miest v centre obce, negatívne hodnotilo 74,91 % (206) respondentov. Dopravné riešenie mimo centra obce, ktoré tvorí najmä organizácia dopravy mimo centra obce, priepustnosť križovatiek na miestnych komunikáciách, šírka miestnych komunikácií, polomery križovatiek mimo centra obce, prípadne parkovanie vozidiel na miestnych komunikáciách, negatívne hodnotilo 44,73 % (123) respondentov.

Pri plánovaní obnovy miestnych komunikácií možno hľadať priority na základe kombinácie odpovedí respondentov na otázky dopravného riešenia. Iba 16 % (44) respondentov označilo za vyhovujúci stav dopravného riešenia v okolí cesty II/519, v centre obce aj mimo centra obce. Naopak, 37,82 % (104) respondentov vníma ako nevyhovujúce dopravné riešenie v okolí cesty II/519, v centre obce a súčasne aj mimo centra obce. Izolovane iba jednu z častí dopravného riešenia vnímalo nevyhovujúco veľmi málo respondentov, a to dopravné riešenie iba v okolí cesty II/519 vnímalo nevyhovujúco 4,00 % (11) respondentov, dopravné riešenie iba v centre obce vnímalo nevyhovujúco 7,27 % (10) respondentov a dopravné riešenie iba mimo centra obce vnímalo nevyhovujúco 1,82 % (5) respondentov. Taktiež málo respondentov vnímalo nevyhovujúco niektoré kombinácie dvoch častí dopravného riešenia, a to dopravné riešenie v okolí cesty II/519 a mimo centra obce vnímalo nevyhovujúco, za súčasného vnímania vyhovujúceho dopravného riešenia v centre obce, 2,55 % (7) respondentov a dopravné riešenie v centre obce a mimo centra obce vnímalo nevyhovujúco, za súčasného vnímania vyhovujúceho dopravného riešenia v okolí cesty

II/519, 2,55 % (7) respondentov. Výrazne rozdielne bolo negatívne hodnotenie dopravného riešenia v okolí cesty II/519 a v centre obce, za súčasného vnímania vyhovujúceho dopravného riešenia mimo centra obce, ktoré uviedlo 26,91 % (74) respondentov. Porovnanie hodnotenia dopravného riešenia vo vzťahu k zlému hodnoteniu stavebno-technického stavu je v nasledujúcej tabuľke.

Hodnotenie dopravného riešenia respondentov so známkou 3 až 5 hodnotenia stavebno-technického stavu inžinierskych stavieb obce

Hodnotenie	Počet	Podiel
519 - <u>nevyh.</u> / Centrum - <u>nevyh.</u> / Mimocentra - <u>nevyh.</u>	97 (104*)	40,93 % (37,82 %*)
519 - <u>nevyh.</u> / Centrum - <u>nevyh.</u> / Mimocentra - <u>vyh.</u>	63 (74*)	26,58 % (26,91 %*)
519 - <u>nevyh.</u> / Centrum - <u>vyh.</u> / Mimocentra - <u>nevyh.</u>	6 (7*)	2,53 % (2,55 %*)
519 - <u>vyh.</u> / Centrum - <u>nevyh.</u> / Mimocentra - <u>nevyh.</u>	7 (7*)	2,95 % (2,55 %*)
519 - <u>nevyh.</u> / Centrum - <u>vyh.</u> / Mimocentra - <u>vyh.</u>	6 (11*)	2,53 % (4,00 %*)
519 - <u>vyh.</u> / Centrum - <u>nevyh.</u> / Mimocentra - <u>vyh.</u>	17 (20*)	7,17 % (7,27 %*)
519 - <u>vyh.</u> / Centrum - <u>vyh.</u> / Mimocentra - <u>nevyh.</u>	4 (5*)	1,69 % (1,82 %*)
519 - <u>vyh.</u> / Centrum - <u>vyh.</u> / Mimocentra - <u>vyh.</u>	34 (44*)	14,35 % (16,00 %*)

* Hodnotenie dopravného riešenia všetkých respondentov

Z uvedeného je zrejmé, že je nevyhnutné zlepšiť stavebno-technický stav miestnych komunikácií vylepšením ich povrchu, ale zároveň je potrebné aj vylepšiť dopravné riešenie v okolí cesty II/519 a v centre obce.

Stavebno-technický stav obecných budov

Pri analyzovaní stavebno-technického stavu obecných budov je potrebné uvažovať nielen o fyzickej kondícii budov, ale tiež o ich schopnosti plniť svoje funkcie pri súčasných nárokoch užívateľov. Z tohto dôvodu boli do dotazníka zaradené otázky zamerané na hodnotenie dispozičného a technického riešenia obecných budov. Respondenti mali dispozičné riešenie hodnotiť dvomi spôsobmi - vyhovujúce / nevyhovujúce.

Dispozičné riešenie, za ktorým možno vidieť najmä bezbariérovosť vstupu do obecných budov, chodníky a rozptylové plochy v ich okolí, veľkosť parkovacích miest a ich počet, usporiadanie vnútorných priestorov prístupných pre verejnosť, hodnotilo negatívne 74,91 % (206) respondentov. Technické riešenie, týkajúce sa najmä technickej úrovne obecných budov a ich zjavnej energetickej náročnosti, negatívne hodnotilo 70,91 % (195) respondentov.

Pri plánovaní obnovy obecných budov je vhodné analyzovať kombináciu odpovedí respondentov na otázky dispozičného a technického riešenia obecných budov. Iba 13,45 % (37) respondentov považovalo za vyhovujúce dispozičné aj technické riešenie obecných budov. Iba technické riešenie považovalo za nevyhovujúce 11,27 % (31) respondentov a iba dispozičné riešenie považovalo za nevyhovujúce 14,18 % (39) respondentov. Dispozičné aj technické riešenie považovalo za nevyhovujúce 59,64 % (164) respondentov.

Spolu 85,09 % (234) respondentov považuje za nevyhovujúce dispozičné alebo technické riešenie obecných budov, resp. obidve. Preto pri zlepšovaní stavebno-technického stavu treba uvažovať aj o zlepšení dispozičných parametrov a zároveň aj technickej úrovne obecných budov.

Možnosti na športovanie, trávenie voľného času a na združovanie občanov

V nadväznosti na analyzovanie stavu verejných priestranstiev je nevyhnutné prihliadať aj na funkciu verejných priestranstiev a dopyt po jednotlivých druhoch všeobecne prístupných priestorov. Z tohto dôvodu boli do dotazníka zaradené otázky zamerané na hodnotenie možností športovania, trávenie voľného času a združovanie občanov v obci. Respondenti mali tieto možnosti hodnotiť dvomi spôsobmi - vyhovujúce / nevyhovujúce.

Možnosti na športovanie hodnotilo negatívne 84,36 % (232) respondentov. Možnosti na trávenie voľného času negatívne hodnotilo 83,27 % (229) respondentov. Možnosti na združovanie občanov považovalo za nevyhovujúce 51,27 % (141) respondentov.

Pri plánovaní obnovy verejných priestranstiev by obec mala zvážiť možnosti ich funkčného využitia. Dopyt po funkčne určených verejných priestranstvách možno analyzovať na základe kombinácie odpovedí respondentov na otázky možností športovania, trávenia voľného času a možností združovania sa občanov v obci. Iba 5,82 % (16) respondentov považovalo za vyhovujúce možnosti športovania, trávenia voľného času a možností združovania sa občanov v obci. Možnosti združovania sa občanov v obci považovalo za nevyhovujúce, za súčasného vyhovujúceho vnímania možností športovania a trávenia voľného času, len 0,36 % (1) respondentov. Izolovane možnosti trávenia voľného času a izolovane možnosti športovania vnímalo nevyhovujúco 6,18 % (17), resp. 6,91 % (19) respondentov. Možnosti na združovanie občanov v kombinácii s možnosťami športovania a taktiež v kombinácii s možnosťami trávenia voľného času vnímalo nevyhovujúco len 2,91 % (8) respondentov. Omnoho viac respondentov vnímalo nevyhovujúco možnosti športovania v kombinácii s možnosťami trávenia voľného času, za súčasného vyhovujúceho vnímania možností na združovanie občanov, a to 28,36 % (78) respondentov. Nakoniec najviac respondentov považovalo za nevyhovujúce všetky tri možnosti súčasne, a to 44,73 % (123) respondentov.

Z uvedeného je zrejmé, že nestačí upraviť chodníky a priestory používané na denné cesty do práce či nákupy, ale obec by mala uvažovať aj o vychádzkových chodníkoch a priestoroch na oddych a tiež možnostiach na športové aktivity.

Možnosti na poskytovanie služieb v obci

Každá obec prostredníctvom svojich obyvateľov predstavuje potenciálny dopyt po tovaroch a službách. Je preto prirodzené a pre uspokojenie obyvateľov aj žiaduce poskytovať na uspokojenie dopytu požadované služby. Podnikatelia pôsobiaci v sfére obchodu a služieb majú svoje potreby, pričom najlimitujúcejším faktorom sú priestory na prevádzkovanie obchodov a poskytovanie služieb. Najrelevantnejšie by bolo pýtať sa práve podnikateľov, či majú vhodné podmienky na podnikanie, avšak dotazník bol určený občanom a respondenti, predstavujúci stranu dopytu, majú taktiež vypovedaciu schopnosť. Potenciálni zákazníci

subjektívne vnímajú, či rozsah poskytovaných služieb v obci je pre ich potreby dostatočný a či podmienky, za akých sú poskytované sú vhodné. Nepriamo tak môžu hodnotiť dostupnosť a úroveň priestorov pre obchod a služby v obci. Respondenti mali hodnotiť možnosti na poskytovanie služieb v obci dvomi spôsobmi - vyhovujúce / nevyhovujúce.

Za vyhovujúcu považuje dostupnosť a úroveň priestorov pre obchod a služby 68,73 % (189) respondentov, za nevyhovujúcu 30,91 % (85) respondentov. Ženy sa pritom vyjadrili mierne kritickejšie ako muži, pričom 32,86 % (46) žien považuje dostupnosť a úroveň priestorov pre obchod a služby za nevyhovujúcu, kým u mužov to bolo 29,32 % (39). Z pohľadu vekového zloženia sa najkritickejšie vyjadrili 55-64 roční respondenti, a to 38,81 % (26) a najmenej kriticky 15-24 roční respondenti, a to 20,69 % (6). Najväčšie rozdiely v hodnotení boli u respondentov rozdelených podľa sociálneho postavenia. Najkritickejšími boli samostatne zárobkovo činné osoby/zamestnávateľia, a to 42,11 % (8) respondentov a najmenej kritickí boli študenti, a to 14,29 % (3) respondentov.

ŠPECIFIKOVANIE POZITÍV A NEGATÍV

V poslednej časti dotazníka mohli respondenti vyjadriť svoj názor na obec prostredníctvom svojvoľného špecifikovania pozitív a negatív obce a taktiež mohli uviesť vlastné podnety na rozvoj obce.

Najčastejšími pozitívami obce podľa respondentov je zberný dvor odpadov, SMS infokanáľ, dopravná dostupnosť (poloha).

Najčastejšie sa medzi negatívami obce vyskytoval zlý stav ciest, nedostatok verejnej zelene, nedostatok priestorov pre deti a mládež (ihriská) a slabé verejné osvetlenie.

Medzi podnetmi na rozvoj sa najčastejšie objavovala oprava ciest s výstavbou chodníkov, vybudovanie parku v bývalom dvore Jednotného roľníckeho družstva, výstavba ihrísk.

Príloha 2 VZOR REALIZÁCIE OPATRENÍ AKČNÉHO PLÁNU

Prioritná os č. 1 Hospodárska oblasť, Špecifický cieľ č. 1 Kvalitné a dostupné služby verejnosti

Opatrenie 2. Podpora služieb verejnosti

Aktivita	Monitorovacie ukazovatele	Financovanie (v tis. €)									Druh cudzích zdrojov
		Spolu	Vlastné zdroje		Cudzie zdroje						
			Obec	Miestne zdroje	EÚ fondy	EÚ iné	Štátny rozp.	VÚC	Súkr.	Iné	
Rozšírenie kapacity materskej školy	Kapacita materskej školy	180	20	2	150			5		3	IROP
	Renovovaná plocha										